

S T E N O G R A M

LXXV uroczystej SESJI

RADY MIASTA KRAKOWA *V KADENCJI*

odbytej

w dniu 5 czerwca 2009 r.

LXXV uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 czerwca 2009 r.

Przewodnicząca obrad – p. M. Radwan – Ballada

Otwieram LXXV uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną z okazji Święta Miasta oraz obchodów rocznicy 60-lecia powstania Nowej Huty, a dzień 5 czerwca został ustanowiony wolą Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Świętem Miasta.

- W imieniu Radnych i swoim własnym serdecznie witam wszystkich dostojnych gości:
- witam gości, wśród nich są budownicy Kombinatu Metalurgicznego i Nowej Huty, wśród nich jest Stanisław Handzlik, były Przewodniczący Rady Miasta Krakowa,
 - witam członków Rady Programowej Obchodów Rocznicy 60-lecia powstania Nowej Huty z Przewodniczącym Panem Włodzimierzem Pietruszem, również naszym Radnym,
 - witam Zarząd Arcelor Mittal Poland S.A. reprezentowany przez Pana Gregora Münstermanna i Pana Jacka Wolińskiego,
 - witam Prezydenta Miasta Krakowa Pana Prof. Jacka Majchrowskiego,
 - witam bardzo serdecznie delegację Rady Miasta Tbilisi,
 - witam załogę oraz Matkę Chrzestną Okrętu ORP Kraków przybyłą ze Świnoujścia,
 - witam Przewodniczącą Samorządowego Kolegium Odwoławczego Krystynę Sieniawską,
 - witam Parlamentarzystów, przedstawicieli Korpusu Dyplomatycznego i Konsularnego, Honorowych Obywateli Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa oraz laureatów Medalu „Cracoviae Merenti”,
 - witam przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, duchowieństwa, świata nauki, kultury i sztuki, wojska, policji, straży pożarnej, reprezentacji społecznych i politycznych, prasy, radia i telewizji, witam wszystkich gości przybyłych na naszą uroczystość. Bardzo cieszymy się z obecności Państwa, na pewno Państwa obecność uświetni naszą Sesję.

Szanowni Państwo!

Spotykamy się dziś w miejscu szczególnym dla, nie tylko dla historii Krakowa, ale również i dla całej Polski. Nowa Huta miała całkowicie zmienić Kraków, doprowadzić do zniknięcia dawnych tradycji i wychować nowego obywatela zgodnie z sowieckimi wytycznymi. Na szczęście dzięki postawie mieszkańców Nowej Huty, którzy wbrew politycznym dogmatom okazali się żarliwymi patriotami, gotowymi stanąć do walki o niepodległościowe ideały udało się przewyciężyć ideologicznie motywowane zamiary stworzenia na wschód od Krakowa modelowego miasta realnego socjalizmu. Nowa Huta miała być konkurencyjnym bytem. Stała się jednak integralną częścią Krakowa. Mieszkańcy Nowej Huty wciąż czekają na historyczną sprawiedliwość. Wierzę, że dzisiejsza uroczysta Sesja, szereg przedsięwzięć zorganizowanych w ramach jej 60-lecia, w tym przede wszystkim wczorajsza sesja naukowa „Nowa Huta – Miasto – Społeczeństwo – Transformacja – 60 lat historii” są istotnym krokiem w tę stronę. Czas odrzucić niesprawiedliwe stereotypy dotyczące tej dzielnicy. Od kilku lat narasta zainteresowanie Nową Hutą wśród mediów, ludzi kultury oraz – co niezwykle ważne – samych mieszkańców, którzy poszukują tożsamości dzielnicy. Pragnę podkreślić, że jestem całkowicie przekonana, że jeśli samorząd i wszyscy ludzie dobrej woli zainteresowani nowohuckimi sprawami, a wiemy wszyscy, że takich nie brakuje, będą potrafili efektywnie działać na rzecz najmłodszej dzielnicy naszego miasta Nowa Huta wkrótce stanie się motorem rozwoju całego Krakowa. Ważne by efektywnie wykorzystać jej strategiczne położenie i inne przymioty takie jak warunki komunikacyjne i zalety układu urbanistycznego. Nowa Huta ma przed sobą przyszłość. To w jakiej atmosferze będziemy świętować kolejne rocznice jej powstania to sprawa godna uwagi wszystkich krakowian. Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabranie głosu Prezydenta Miasta Krakowa Pana Jacka Majchrowskiego.

LXXV uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 czerwca 2009 r.

Prezydent Miasta Krakowa – p. J. Majchrowski

Pani Przewodnicząca! Wielce Szanowni Państwo!

Do listy jubileuszy, które w ostatnich latach formowały Kraków, jego dziedzictwo i najnowsze osiągnięcia dopisujemy obchodzone w tym roku 60-lecie Nowej Huty, rocznicę pozornie skromną mierzoną czasem zaledwie sześciu dekad, ale dotyczącą jednego z najważniejszych wydarzeń w historii powojennej Polski związaną z powstaniem i rozwojem miasta, dziś największej dzielnicy Krakowa, narodzinami potężnego zakładu hutniczego, początkiem stopniowego wrastania Nowej Huty w tkankę Krakowa i budowania jej własnej bogatej tożsamości z historią pełną dramatyzmu, w którą wpisane są losy przymusowo wysiedlonych z podkrakowskich wsi oraz losu tych wszystkich, którzy przybyli tu po wojnie z nadzieją na nowe życie w poszukiwaniu pracy, z procesem, który wielu mieszkańcom Nowej Huty przyniósł cierpienie, ale też właśnie dzięki nim zakończony został sukcesem. Bo przecież dzieje najmłodszej dzielnicy Krakowa nie ułożyły się ostatecznie ani według scenariuszy propagandowych filmów, ani nie poddały beznadziejnej rzeczywistości z poematu Adama Ważyka. Trwałym śladem o planowanym idealnym i ideowym socjalistycznym mieście zostało jedynie jego idealne centrum, unikatowy układ urbanistyczny budzący zachwyt współczesnych architektów. Nowa Huta, miasto wpisane w odgórnie narzuconą industrializację prowadzoną bez jakiegokolwiek poszanowania dla środowiska i zdrowia ludzkiego, sztandarowa inwestycja planu 6-letniego miała być symbolem socjalizmu i nowego człowieka, stała się zaś miejscem konfrontacji utopijnej wizji ze zdrowym rozsądkiem mieszkających tu ludzi. Miała być miastem bez Boga, stała się miastem Obrońców Krzyża z Bieńczyckiej Arki, miała być socjalistyczną arkadią, jak nazywał ją sztucznie wykreowany wówczas Leopold Kryman, a stała się ośrodkiem walki i oporu. Powstały 6 września 1980 roku Komitet Robotniczy Hutników okazał się największą siłą Niezależnego Związku Zawodowego w Małopolsce. Przez Nową Hutę przeszła największa fala strajków, demonstracji i walk ulicznych, przy nowohuckich kościołach skupiła się cała krakowska opozycja, artyści urządzali tu wystawę, naukowcy wygłaszali odczyty, studenci wspierali strajkujących robotników, kolportowali w mieście ulotki w ich obronie. Cały Kraków patrzył na Nową Hutę i Kombinat w sierpniu 1980 roku, podczas stanu wojennego i w roku 1988, mówiło się w Krakowie z dumą – nasza Huta. Dziś Nowa Huta stanowi integralną część miasta, cenny element potencjału społecznego, ekonomicznego i kulturowego Krakowa, a obchodzony uroczysto jubileusz jest świętem wszystkich krakowian, świętem, które między innymi dzięki takim inicjatywom jak wystawa Muzeum Historycznego Miasta Krakowa pomaga odczytać jej losy przez pryzmat doświadczeń różnych pokoleń i środowisk. Z szacunkiem patrzy zarówno na dorobek minionych lat jak i współczesną rzeczywistość wciąż jeszcze nie pozbawioną problemów, ale szybko zmieniającą się między innymi dzięki młodemu pokoleniu, ludziom całym sercem oddanym Nowej Hucie. Nie przypadkiem jubileusz odbywa się pod hasłem „Edukacja, Inwestycje, Kultura, Sport”. Współczesna Nowa Huta to przecież miejsce dawnych wydarzeń kulturalnych i cennych inicjatyw społecznych, przestrzeń, w której prężnie działają instytucje kultury, liczne fundacje, stowarzyszenia, organizacje, realizowane są międzynarodowe programy i ważne dla Krakowa inwestycje. Dzielnica, której mieszkańców cechuje wyjątkowo silny patriotyzm lokalny. Również działalność zakładu metalurgicznego, dawnej Huty im. Lenina, potem Sendzimira, obecnie Arcelor Mittal dobrze wkomponowuje się w ten obraz, huta jest dziś nie tylko liczącym się pracodawcą, przedsiębiorstwem współtworzącym potencjał gospodarczy miasta, ale także sprawdzonym partnerem krakowskiego samorządu, krakowskich uczelni i środowisk twórczych. W tych dniach mamy okazję uczestniczyć w kulminacji jubileuszowych obchodów, plenerowe widowiska w Al. Róż, festiwal teatralny, wystawy fotografii, konferencja naukowa i wiele innych wydarzeń przygotowanych zostało po to aby

LXXV uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 czerwca 2009 r.

przypomnieć jak powstała i w ciągu minionych 60 lat zmieniała się przestrzeń, w której mieszka dziś blisko 1/3 Krakowa. Miejmy nadzieję, że wydarzenia te i jubileuszowe święto pomogą w dalszym odkrywaniu złożonej historii i wielobarwnej fascynującej tożsamości Nowej Huty. Dziękuję pięknie.

Przewodnicząca obrad – p. M. Radwan – Ballada

Proszę o zabranie głosu Przewodniczącego Rady Programowej Obchodów Rocznicy 60-lecia powstania Nowej Huty Pana Włodzimierza Pietrusa – Radnego Miasta Krakowa.

Radny – p. W. Pietrus

Pani Przewodnicząca! Panie Prezydencie!

Szanowni Radni i Goście!

Ja w imieniu Rady Programowej, która pracowała nad tymi obchodami, które w tej chwili trwają chciałem kilka słów przekazać dlatego, że należy się tutaj pewne wyjaśnienie, te prace nie biorą się jakby same z siebie, że nad tym wszystkim pochyliła się pewna grupa osób, jest to pewien wspólny wysiłek. Wszystko zaczęło się 12 marca 2008 r., kiedy Rada Miasta Krakowa objęła patronatem, swoim patronatem obchody 60-lecia powstania Nowej Huty. Następnie w maju została powołana Rada Programowa, w której skład weszli Radni, osoby również spoza Rady, 15-osobowa grupa opracowała obecny program obchodów. Chcę wymienić bo to nie jest tylko, że to jest anonimowe, ale za tym stoją pewne osoby, które były odpowiedzialne za pewne działości jakby:

Pan Radny Jerzy Fedorowicz odpowiadał za wydarzenia kulturalne, które w tej chwili trwają

Radny Jan Franczyk za konferencję historyczno – naukową

Pan Radny Józef Pilch odpowiedzialny był za wydarzenia sportowe

Pan Radny Jerzy Połomski za promocję tych obchodów

Pan Radny Stanisław Rachwał za dzisiejszą uroczystą Sesję Rady Miasta Krakowa ze strony Rady Programowej i jeszcze dodam, że poza moim przewodnictwem prace prowadziły osoby Wiceprzewodnicząca, Pani Wiceprezydent i Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Nowa Huta Stanisława Urbaniak i Pan Radny Stanisław Zięba.

Chcę dodać w uzupełnieniu, że my jako Rada Programowa przygotowaliśmy, natomiast realizacją zajął się Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem Pana Filipa Wierkowicza i Wiceprzewodniczącą Barbarą Turlejską. W tym wszystkim uczestniczyły aktywnie Wydziały Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wydział Inicjatyw Społecznych i Sportu, Wydział Edukacji, Krakowskie Biuro Festiwalowe. Celem świętowania 60-lecia Nowej Huty poza takim pretekstem, że mija ta rocznica był impuls do tego żeby pobudzić aktywność, żeby tworzyć nowe inicjatywy lub wzmacniać te odbywające się corocznie. Myślę, że w pewnym sensie nam się udało to poczynić, owocem tych naszych wspólnych działań jest 230 imprez edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, które odbędą się lub się odbyło w 2009 roku, chcę powiedzieć, że zwróciliśmy się do mieszkańców, do różnych instytucji o zgłaszanie propozycji, tych propozycji spłynęło ok. 350 co świadczy o pewnej aktywności i wybraliśmy z tych propozycji 29 imprez kulturalnych, 18 sportowych i 180 oświatowych, które są realizowane przez 63 szkoły w Nowej Hucie. Poza tą sferą kulturalno – sportową i edukacyjną zajęliśmy się również sprawami inwestycyjnymi w dzielnicy, w tych 5-ciu dzielnicach nowohuckich i zdiagnozowaliśmy w pewien sposób ich potrzeby wspólne, te najważniejsze, tutaj jeszcze oczywiście wiele pozostaje do zrobienia, ale chcę podkreślić, że poza inwestycjami w zakresie kultury są też inwestycje takie jak Igołomska czy plac przy poczcie. Należy się cieszyć z tego, że dzisiaj się tutaj spotykamy, że jest to Święto Miasta Krakowa w Nowej Hucie, a zarazem 60-lecie powstania Nowej Huty, nad którym objęła patronat Rada Miasta Krakowa. Do tego wątku historycznego bo dużo tutaj już było dzisiaj

LXXV uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 czerwca 2009 r.

powiedziane chciałem dodać, że właśnie w Nowej Hucie obok tak ważnych historycznych dat powojennej Polski jak 1956 i 1970 i 1980 Nowa Huta wpisała w historię Polski jeszcze dwie ważne daty, 1960 związany z Obroną Krzyża Nowohuckiego i 1988, który był przełomem w ostatniej historii Polski i nawet być może całej Europy czyli nowohuckie strajki, początek obalania komunizmu. Trzeba w tym miejscu jeszcze powiedzieć, że myślimy o przyszłości Nowej Huty, nie możemy tylko wspominać, trzeba popatrzeć w przyszłość czyli ważny jest dla Nowej Huty w tej chwili program rewitalizacji starej jej części, rewitalizacja nowohuckich blokowisk, rozwój takich stref przedsiębiorczości jak Branice, oczekujemy tutaj jako mieszkańcy szybkiego tramwaju żeby też docierał do Nowej Huty, to są takie jakby najważniejsze rzeczy, długo można by tutaj wymieniać, oczywiście w Nowej Hucie jak tu Pan Prezydent stwierdził 1/3 Krakowa powierzchniowo i liczbą mieszkańców, jest tutaj, można wyliczyć, jest to taki potencjał, w tych 5 dzielnicach nowohuckich jest dużo zieleni, jest dużo chodników, które niestety wymagają większych środków finansowych niż dotychczas. I wydaje mi się, że trzeba się jeszcze raz upomnieć, że trzeba te środki zwiększyć dla Nowej Huty, również potrzeba jest więcej parkingów, więcej dziur do załatania, do odświeżenia elewacji, poza kulturą, oświatą trzeba również inwestować w tą dużą dzielnicę, która tyle z siebie dała w swojej historii. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca obrad – p. M. Radwan – Ballada

A teraz zapraszam Państwa na prezentację filmu pod tytułem „Skarb historii Nowej Huty” zrealizowanego w oparciu o materiały archiwalne Nowohuckiej Kroniki Filmowej w reżyserii Pana Jerzego Ridana. Przed pokazem słowo wstępne o filmie przedstawi Zastępca Dyrektora ds. Programowych Ośrodka Kultury im. Cypriana Kamila Norwida Pani Wiesława Wykurz, bardzo proszę.

Pani Wiesława Wykurz

Szanowna Rado! Szanowni Goście!

Szanowni Państwo!

To dla mnie wielki zaszczyt uczestniczyć dzisiaj tutaj w tej wspaniałej historycznej pięknej sali w tak szczególnym dniu z okazji Święta Miasta Krakowa i jubileuszu Nowej Huty, mojej Nowej Huty jako, że z tym miejscem związałam swoje zawodowe życie pracując jako iluminator kultury i pedagog w Ośrodku Kultury im. Cypriana Kamila Norwida. Jest to instytucja, która od 1955 roku funkcjonuje w tym środowisku na rzecz Nowej Huty, od 15 lat jest miejską instytucją kultury. W tym roku otrzymała zaszczytny medal nadany przez fundację Norwidowską w Lublinie za upowszechnianie twórczości Norwida, została również uhonorowana nagrodą specjalną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest to zaszczytny bardzo tytuł jako, że jesteśmy jedyną instytucją kultury jak dotąd w Polsce, która taki medal otrzymała. Zawsze dotąd w długoletniej, wieloletniej działalności wspieraliśmy, inspirowaliśmy aktywność kulturalną tego środowiska. To był nasz główny cel, a przykładem tej aktywności może być Nowohucka Kronika Filmowa, która powstała w 2004 roku, powstała nieoczekiwanie podczas pierwszego maratonu filmowego w Nowej Hucie w Alei Róż plenerowego, kilkudniowego gdzie w skupieniu kilkaset osób przez kilka wieczorów oglądało filmy fabularne, dokumentalne o Nowej Hucie. Tych filmów, nie wiem czy Państwo wiecie, tych tytułów filmowych dotyczących Nowej Huty jest w tej chwili skatalogowanych ponad 300, jak pisała do wstępu, do przeglądu filmów dokumentalnych Redaktor Maria Malatyńska Nowa Huta jest jedynym miastem, miejscem w Polsce, któremu kamera towarzyszyła od początku, od jego powstania dokumentując istotne wydarzenia. I wtedy podczas tego maratonu filmowego, podczas dyskusji tych setek ludzi oglądających filmy w ciemności padło pytanie, dlaczego Nowa Huta nie ma mieć własnej nowohuckiej, lokalnej

LXXV uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 czerwca 2009 r.

Kroniki Filmowej, dlaczego, i tak się zaczęło. Podjęliśmy to wyzwanie jako Ośrodek Kultury i wsparł mnie tutaj znakomity dokumentalista, autor wielu znakomych filmów dokumentalnych nie tylko o Nowej Hucie Pan Jerzy Ridan, który powołał również pierwszą ekipę filmową. I już w październiku 2004 r. Nowa Huta miała swoją Kronikę Filmową, Kronikę, która jest obrazem i która dokumentuje istotne wydarzenia społeczno – kulturalne, które się dzieją w tym miejscu. Od tego czasu powstało tych wydań kronik 170 do dzisiaj, każda zawiera trzy felietony filmowe, które publiczność może oglądać na co dzień w Nowohuckim jedynym, które pozostało Nowohuckim Kinie Studyjnym „Sfinks”, a także w Telewizji Krakowskiej. Za chwilę przed Państwem 23 minuty z kart historii Nowej Huty, tylko 23 minuty z tej historii. Polecam Państwa uwadze ten film, wyboru materiału w oparciu o Nowohucką Kronikę Filmową wykonał Pan Jerzy Ridan, który jest tutaj wśród nas. Bardzo serdecznie Państwa zapraszam.

Przewodnicząca obrad – p. M. Radwan – Ballada

Dziękujemy bardzo za to co zobaczyliśmy.

Zamykam LXXV uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną z okazji Święta Miasta oraz obchodów rocznicy 60-lecia powstania Nowej Huty. Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom dzisiejszej uroczystej Sesji, szczególnie dziękuję Zarządowi i Dyrekcji Arcelor Mittal Poland S.A. za gościnność i przyjęcie nas wszystkich, a z naszej strony postaramy się być w tym składzie za następne 60 lat.

Zapraszam na poczęstunek, który przygotowany jest przed wejściem na Salę Teatralną, po poczęstunku zapraszam do zwiedzania nowej Walcowni Gorącej, ze względów organizacyjnych liczba osób zwiedzających nie może przekroczyć 100. Na chętnych oczekiwać będą autokary o godzinie 13.30 przed głównym wejściem do Kombinat.

Stenogram na podstawie
kasy magnetofonowej sporządziła
Maria Duś